

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Obstinatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

calcaneum tuum obseruat. Quid est obseruat calcaneum tuum? Quando labaris à via Dei tu obseruas primam suggestionem: ille obseruat lapsum tuum. Si enim lapsus fueris, cades: Si cecideris, possidebit.

VIDE V. Auaritia. Mendacium. Simonia. Vsuræ.

O

O B S T I N A T I O.

Remedia contra Obstinationem.

RIMVM Remedium. Considera Spiritus sancti oracula in scripturis. Primò enim dehortatur ab omni animi obstinatione, obduratione, & impoenitentia. Ut in Psal. *Hodie si* Psal. 94. 8.
voce[m] eius audieritis, nolite obdurare corda vestra. Et Zacharia *Con-* Zach. 1. 4.
uertimini de vitis vestris malis. Et in Ezechiele. *Conuertimini, & agite penitentiam* Ezech. 18. 30.
ab omnibus iniquitatibus vestris. Et in Ieremia. *Lava à malitia cor tuum.* Et in Ier. 4. 14.
epistola ad Hebræos. Non obduretur quis ex vobis fallacia peccati. 2. declarat, Iob. 21. 13.
quam graue sit crimen obstinationis, & quam graui pœna dignum. Psal. 51. 9.
Ducunt in bonis dies suos, ait B. Iob, & in puncto ad inferna descendunt: qui dixerunt Psal. 57. 5.
Deo, recede à nobis, & scientiam viarum tuarum volumus. Et Propheta Dauid. Psal. 57. 5.
Quis gloriatur in malitia, qui potens est in iniquitate? propterea Deus destruet te in fine.
Et Furor illis secundum similitudinẽ serpentis, sicut aspidis surda & obturantis aures
suas. Quæ non exaudiet vocem incantantium, & venefici incantantis sapienter, Deus
conteret dentes eorum in ore ipsorum. Et Salomon. *Impius cum venerit in profundum* Prou. 18. 5.
peccatorum contemnit. Et *Viro, qui corripientem dura ceruice contemnit, repentinus ei* Prou. 29. 1.
superueniet interitus, & eum sanitas non sequetur. Et Ecclesiasticus. *Cor durum* Eccli. 3. 27.
habebit malè in nouissimo. Et. *Tunde latera filij tui, dum infans est, ne forte induret, &* Eccli. 30. 12.
non credat tibi. Apud Isaiã obstinatorum verba sunt. *Percussimus fœdus cum* Isa. 18. 15.
morte, & cum inferno fecimus pactum. Et in Zacharia de iisdem. *Cor suum posue-* Zach. 7. 12.
runt vt adamantem, ne audirent legem, &c. Et facta est indignatio magna à Domino Exod. 4. 82.
exercituum. 3. de obduratione cordis præcipue sugillat Pharaonem, & fi- Exod. 10. 1.
lios Irahel. Pharaonem quidẽ in Exodo læpius. Ego, inquit Dominus, & seruoũ il- Exod. 14. 40.
lus, Et. Et indurabo cor eius, & persequetur vos. Filios Israel verò in eorũ maio- Gen. 49. 8.
ribus, primũ in l. Gen. Simeõ & Leui, vasa iniquitatis bellæcia, &c. maledictus furor

Isa. 48. 4.
Ierem. 5. 3.

Act. 7. 5.

Bas. q. 9.

Matth. 18. 17.

2. Theff. 3. 6.

Id. q. 7.

Luc. 17. 1.

Matth. 18. 9.
Hier. ep. 48.

Ezech. 3. 3.

Isa. 22.

Amb. 1. 3.

Isa. 22. 14.

Aug. 1. c. 18.

p. c. 8.

Psal. 58.

eorum, quia pertinax & indignatio eorum, quia dura, diuina eos in Jacob. Deinde in Isaiam. Scit enim, inquit Dominus, quia durus es tu, & ne quis ferretus coram tua, & frons tua area, & Ieremias. Percussisti eos (Domine) & non doluerunt: auer- uisti eos, & reuerunt accipere disciplinam: indurauerunt facies suas super parauis, & noluerunt reuerti. Et S. Stephanus ad Iudaeos. Dura ceruice, & in circumcisio- nibus & auribus, vos semper spiritum sancto resistitis.

II. R E M E D. Considera SS. Patrum testimonia. B A S T I V S in regula breuioribus. Q V A E S T I O. Aduersus eum, qui obstinate pergit peccare, quomodo erimus animati? R E S P O N S I O. Eo nempe, quo Dominus iussit, cum dixit. Si autem Ecclesiam non audierit, sic tibi sicut Ethnicus & Publicanus, & ut Apostolus docuit, cum scripto reliquit. Vi subtrahatis vos ab omni fratre ambulante in ordine, & non secundum traditionem quam accepistis a nobis. Et paulo ante, posita quaestione, quod eorum sit iudicium, qui peccantes defendunt, respondet. Grauius illo opinor de quo dictum est. Expediat ei, ut suspendatur mola asinaria circa col- lum eius, & proiciatur in mare, quam ut scandalizet unum de pusillis istis. Si quis non iam obiurgationem ad correctionem, sed defensionem ad confirmationem peccati cepit ille qui peccauit, & alios ad similia flagitia excitat. Ex quo fit ut nisi fructus penitentie dignos ediderit, qui alium defendit, in eum conueniat illud, quod a Domino dictum est. Quod si oculus tuus dextere scandalizat te, erue eum & proice abs te. S. H I E R O N Y M V S ad Sabinianum. Liber quem Propheta deuorat, omnis series scrip- turarum est. In quibus & poenitens plangitur, & iustus canitur, & maledicuntur despe- rans. Nihil ita repugnat Deo, quam cor impoenitens. Solum crimen est, quod penitentiam consequi non potest. Si enim ei ignoscitur post peccatum, qui peccare desistit, & ille fletu iudicem qui rogat: impoenitens autem omnis ad iracundiam prouocat iudicantem. So- lum desperationis crimen est, quod mederi nequeat. Et libro quinto commenta- riorum in Isaiam. Nihil sic offendit Deum, quam post peccata erecta ceruix, & ex desperatione contemptus. Quod & per Amos loquitur. Super tres & quatuor impie- tes non auersabor eum: quod & cogitauerit & fecerit, & non egerit poenitentiam: in su- per & docuerit malum. Unde & nunc dicitur. Si dimittetur iniquitas haec uobis deus moriamini, dicit Dominus. A V G. in Exodum. Vi tale cor haberet Pharaos, quod pa- tientia Dei non moueretur ad pietatem, sed potius ad impietatem, uitiu propriu fuit. Quod uero facta sunt ea, quibus cor suo uicio tam malignum resisteret iussu uocis Dei, hoc est enim quod dicitur, induratum, quia non flexibiliter resistebas dispensatio- nis suae diuinae, qua tali cordi non solum iusta, sed euidenter iusta poena parabatur, qua timētes Deum corrigentur. Et in Enchiridio ad Laurentium. Qui in Ecclesia remitti peccata non credens, contemnit tantū diuini muneris largitatē, & in hac obstina- tione mentis diē claudit extremū reus est ille irremissibili peccato in Spiritum sanctum, in quo Christus peccata dimittit. Et in Psalmi uerba. Non miserearis omnium, qui operantur iniquitatem. Est quaedam iniquitas, inquit, quam qui operatur non potest fieri, ut misereatur ei Deus. Quae uis forte, quanam illa sit? Ipsa est defen-

Ho peccatorum. Quando quisque defendit peccata sua magnam iniquitatem operatur. Hoc defendit, quod Dominus odit. S. GREG. in Ezechielem. Non cor peccantis Dominus obdurat, sed obdurare dicitur, cum ab obdurate non liberat. Misericors enim Deus tempus nobis ad poenitentiam relaxat, sed cum eius gratia patientiam nos ad augmentum vertimus, culpa, hoc ipsum tempus, quod ad parcendum pie disposuit, distriktius ad feriendum vertit, ut quia reuerti quis etiam spatio temporis accepto noluerit per hoc mala sua ad reusum augeat, per quod ea diluere potuit, si conuerti voluisset. Vnde scriptum est. Ignoras, quia benignitas Dei ad poenitentiam te adducit? secundum duritiam aure tuam & cor impenitens thesaurizas tibi iram in die ire & reuelationis iusti iudici. D. S. BERN. de consideratione ad Eugenium Papam. Solum est cor durum, quod semetipsum non exhorret, quia nec sentit. Quid me interrogas? Interroga Pharaonem. Ne no duri cordis salutem vnquam adeptus est, nisi quem forte miserans Deus abstulit ab eo iuxta prophetam cor lapideum & dedit cor carneum. Quid ergo cor durum? Ipsum est, quod nec compunctione scinditur, nec mouetur, precibus, minis non cadit, flagellis duratur, ingratum ad beneficia est, ad consilia infidum, ad iudicia seuum, inuerecundum ad turpia, impaudum ad pericula, inhumanum ad humana, temerarium ad diuina, prateritoriu obliuiscens, presentiu negligens, futura no providens. Ipsum est, cui prateritoria prater solas iniurias, nihil omnino non praterit, presentium nihil non perit, futurorum nulla nisi forte ad vltimum prospectio, seu preparatio est. Et vt in breui cuncta horribilis mali mala complectar, ipsum est, quod nec Deum timet, nec hominem reueretur. Et in fermone de conuersione ad clericos. An vero gratior vlla phrenesis iudicatur, quam in poenitentia cordis, & peccandi obstinata voluntas? siquidem manus nefarias inticit sibi ipsi: nec carnem, sed mentem lacerat & corrodit.

Greg. hom. 11.

Rom. 2. 4.

Bern 1. 7.

Ezech. 36. 26.

Id. c. 4.

III. R E M E D. Considera nullum morbum obstinationis, impenitentia vel contemptus diuinæ gratiæ, alteriusuè criminis licet atrocissimi posse esse tam grauem, quam diu homo viuit, quin curari possit. Nam cum quidam apud Ezechielem de salute desperantes dicerent. Iniquitates nostra super nos sunt, & in ipsis nos tabescimus, quomodo ergo viuere poterimus? Dominus sic respondit. Dic ad eos. Vivo ego, dicit Dominus Deus. nolo moriem impi, sed vt conuertatur impius à via sua & uiuat. Conuertimini à vitis vestris pessimis & quare moriemini domus Israel? CHRIS TVS quoque sine exceptione omnes inuitat ad se. Venite omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos. Et Apostolis generatim dicit. Quacunque solueritis super terram, erunt soluta & in caelis. Et ne quis ob crebriores lapsus peccata aliqua irremissibilia crederet, ibidem monuit non solum septies, sed septuagies septies peccata esse remittenda, numerum certum pro incerto & infinito ponens, vt ibidem Hilarius, Hieronymus, & alii annotarunt. Nec aliud Patres sentent. AMBROSIVS libro de poenitentia. Omnibus conuersis pollicetur veniam, quia scriptum est. Omnis qui uocauerit nomen Domini saluus erit. A V C. in

Ezech. 33. 10.

Matth. 11. 28.

Matth. 18. 18.

Amb 1. 2. c. 4.

Ioel. 2. 32.

Aug. i. c. 19.
Id. serm. 33. de
temp.

Chry. hom. 2.

Cyp. de cena
Domin.

Hier. ep. 7. & 25.

libris Retractionum. De quocunque pessime in hac vita constituto non est vique
desperandum: nec pro illo imprudenter oratur, de quo non desperatur. Et alibi. Hoc filo-
liter et firmiter credat dilectio vestra, quia nunquam DEVS deserit hominem nisi
prius ab homine deseratur. CHRYSOSTOMVS in psalmum 50. Nolo excusatio-
nes mihi afferas. Millies peccasti? millies poenitere; etiamsi animam effans iam de hoc
mundo exte debeas. Non impeditur temporis angustia misericordia Dei. CYPRI-
ANVS & HIERONYMVS clamant nunquam seram esse poenitentiam, modo vera sit.
Quod ergo superius dixit Hier. Solum crimen cordis impoentis esse, quod ve-
nitiam consequi non potest: Et quod Bern. neminem duri cordis salutem unquam con-
secutum, id intelligendum est de iis qui in obduratione cordis vsque ad
finem vitæ Perstiterunt.

Ezech. 36. 26.

Psal. 46. 14.

Greg. l. 26. c. 30.
& 31.

Psal. 129. 7.

Aug. ib.

IV. REMED. Refugium ad DEVM per arduas preces, qui promittit,
si conuertamur ad se, se cor nostrum lapideum mutaturum in carneum.
Auferam, inquit apud Ezechielem, cor lapideum de carne vestra, et dabo vobis
cor carneum, et spiritum meum ponam in medio vestri, et faciam ut in pra. epiu meo
ambuletis. Hoc remedio vsus est regius propheta cum à lapsu obduratio-
nis periculum metueret, ita exclamans. In multitudine misericordiae exaudi me
in veritate salutis tuae. Exaudi me Domine quoniam benigna est misericordia tua, se-
cundum multitudinem miserationum tuarum respice in me. Erripe me de luto, ut non
infigar, libera me ab iis qui oderunt me et de profundis aquarum. Non me demergat
tempestas aqua, neque absorbeat me profunditas, neque urgeat super me puteus os suum.
Quae verba exponens B. Gregorius in libris moralium ita scribit. Quae
mali operis iniquitas à bona stabilitate commouit, quae si tempestas aqua rapit, sed
adhuc longa consuetudine non praualeuit, non demersit. Iam in iurum cecidit, qui hoc
quod diuina lex prohibuit perpetravit. Sed si adhuc longa consuetudo non deprimit, ne-
quaquam os suum puteus coangustauit. Tanto ergo facilius egreditur, quanto maiori
consuetudine coarctatur. Lapis vero puteo superponitur, cum etiam dura consuetudi-
ne mens in peccato demoratur, ut a se veluti exurgere iam vnicuique non possit, quia me-
les de super mala consuetudinis praemit. Idem in persona magni peccatoris alibi
erupit in haec verba. De profundis clamauit ad te Domine, Domine exaudi orationem
meam. Vbi Augustinus. Quis est, qui clamat? peccator. Et qua spe clamat? quis
qui venit soluere peccata, dedit eia spem in profundo posito peccatori. Ideo quid sequi-
tur post istas voces? (Si iniquitates obseruaueris Domine, Domine quis sustinebit?)
Ecce apperuit, de quo profundo clamaret. Clamat enim sub molibus et fluctibus iniqui-
tatum suarum. Circumspexit se, circumspexit vitam suam, vidit illam vniuersam flagitiis et
facinoribus coopertam. Quaecumque respexit, nihil in se bonum inuenit, nihil illi iustitia
serenum potuit occurrere. Et cum tanta et tam multa peccata vniuersa, et cateruas scelerum
suorum videret tanquam expanscens exclamauit. Si iniquitates obseruaueris Do-
mine, &c. Eodè antidoto vsa est B. Monica vt carissimum filium suum Au-
gustinum ex luto deterrimae haereticæ Manichæorum, in qua per nouem
annos

Aug. c. 11. & 12.

annos demeritus iacebat, tandem vindicaret. Assiduis enim precibus pro salute filii Deum orauit, donec tandem, vt est in libro tertio Confessionum, iuuenis splendidus somnianti matri apparuit, dicens. *Vbi tu, ibi ille.* Quod miratus Augustinus. *O tu bone Deus omnipotens, inquit, qui curas vnusquemque nostrum, tanquam solum cures, & sic omnes tanquam singulos.* Quare cum rogasset aliquando S. Ambrosium Mediolanensem antistitem, vt eum in via reuocare dignearetur. Is respondit, nec dū oportunū tempus esse eum docendi, propterea quod æquo pertinacius adhuc suo errori, adhereret, pergeret tantum ipsa orare, ipsumq; legendo suum errorem deprehensurum. Et cum illa porro instaret, Episcopus ait, *Vade, ita fac, fieri enim non potest, vt filius tantarum lacrymarum pereat.*

V. R E M E D. est Pœnitentiã vera. Ait enim apud Ezechielem Dominus. *Si impius egerit pœnitentiã ab omnibus peccatis suis quæ operatus est, & custodierit omnia præcepta mea, & fecerit iudicium & iusticiã, vita viuet, & non morietur. Omnium iniquitatum eius quas operatus est, non recordabor.* Exemplum illustre habemus in latrone cum Christo crucifixo, qui licet vsq; ad extremã vitæ horam perstitisset in peccatis, beneficio tamen orationis & pœnitentiæ indulgentiam eorum consecutus est. *Ipsè Dominus noster, ait CYP. derelictorum personam gerens in cruce se queritur derelictum, & ne desperarent etiam in vltimis constituti, festinans in adiutorium ilico adest, & re in arcto posita non differt beneficium sed repente indulgentia celeris documentum eiusdem statuit & exemplum, latroni inquit: Hodie mecum eris in paradiso. Latrocinium damnationem meruerat & supplicium, sed cor contritum pœnam mutauit in martirium & sanguinem in baptismum.* **HIER.** Sabirianum diaconum luxuriosum, cum iam pœne obduratus esset in sceleribus, his verbis inuadit. *Facies meretricis facta est tibi, ne sis irubescere. Conuertere miser ad Dominũ vt ad te Dominus conuertatur. Age pœnitentiã, vt & ille agat pœnitentiã super omnib. q̄ locutus est malis, vt faceret tibi. Fluant paululu de oculis lacrymã. Nunquam sera est pœnitentiã. Quãuis de Hierosolimis descendis, & sis in itinere vulneratus, inde te Samaritanus impositum iumentis curandum q; ad stabulu referet. Sed & si mortuus iaces in sepulchro, tamẽ & fatentẽ Dominus suscitabit. Cũ conuersus ingemueris, tunc saluus eris, & tũc scies vbi fueris. Tangat modicẽ cataractes tuas. Licet ab vtero sic genitus sis, & in delictis conceperit te mater tua, asperget te hyssopo & mundaberis: lauabit se, & sup nitũ dealbaberis. Quid incurruist errorē heres, & totus in cœno iaces? Illa, q̄ decem & octo annis satanas vixerat, post q̄ a saluatore curata est, cœlũ erecta suspexit. Quod ad Cain dictũ est, tibi dictũ puta. Peccasti, quiesce. At quæres, quo timore, & lacrymis recedere quis debeat à peccatis, in quib. obstinate diu vixit, & qua spe, quauẽ affectione ad Deũ accedere? Respondet S. BAS. in regulis breuiorib. *Primũ quidẽ is male anteactã vitã suã odisse debet, eiusq; memoriã abhorrere ac desestari. Scriptũ est. n. Iniquitatẽ odio habui, & abominatũ sum, legẽ autẽ tuã dilexi: deinde etiam timoris quidẽ magistrũ sibi asfiscere**

Ezech. 18. 21.

Cyp. serm. de cœna.

Luc. 23. 42.

Hier. ep. 48.

Isa. 30. iuxta 70.

Luc. 13. 16.

Gen. 4. 7.

Basil. q. 10.

Psal. 118. 162.

asfiscere

Iſa. 18.

Pſal. 19. 6. 12.

Id. q. 55.

Eccli. 11. 1.

Eccli. 5. 8.
Greg. 1. 25. c. 12.

Aug. ſerm. 88.

Ezech. 33. 11.

Prou. 18. 3.
Rom. 2. 4.

Bern. ſerm. 42.

Ezech. 3. 7.

aſciſcere comminationem æterni iudicij, ſupplicijque: lachrymarum autem locum agnoscere locum pœnitentiæ oportunitate eo modo, quo docuit Dauid in 6. pſalmo firmiſſime credens purgationem peccatorum ſuorum factam eſſe per ſanguinẽ Chriſti in magnitudine miſericordiæ, & multitudine miſerationum Dei, & ut ille, qui dixit. Quod ſi fuerint peccata veſtra vt coccinum, quaſi nix dealbabitur: & ſi fuerint rubra ſicut vermikulæ, velut lana alba erunt. Tunc enim nacla poteſtatem placendi Deo illud dicit. Ad veſperum demorabitur ſtetus, & ad matutinum lætitiæ. Et illud. conuertijſti planctum meum in gaudium mihi. Addit in regulis fauſus diſputatiſ. Sicut morborum inueterati, non niſi longa & acri curatione ſanantur, ſic peccata inueterata, dura patientiâ, aſſidua oratione, & acerrima animi contentione curari oportet. Quibz repetitis vicibus ac multo cum labore intinctum eſt, tincturam excipit preſſus intendentem, & qua vix elui quaerit: obiter autem colore aliquo infectum tincturam bibi facile mobilem: ſic anima ſanie peccatorum ſupperata, & in habitu conſtituta multo vix ac multo negotio elui poteſt.

VI. R E M E D. Quo longius à periculo obſtinationis, impœnitentiæ & contemptus abſiſ, da operam vt quoties in crimen aliquod lapſus fueris, reſpicias & pœnitentiã agas iuxta conſilium Sapientis. Fili peccatoſiſ inquit, non adicias iterum: ſed & de priſtinis deprecare vt tibi dimittantur. Et Non tardes conuerti ad Dominum, & ne differas de die in diem. Subito enim venies in illud. Rationem huius reddit B. GREGORIUS in libris moralium. Omne qui peccatum, quod tamen citius pœnitendo non tergetur, ipſo ſuo pondere non ad aliud trahit. Qua autem via trahat ad obdurationem explanat Auguſtinus, dicens in ſermone quodam de tempore. Cum enim & ſemel & ſecundo & tertio vnusquique grauiã peccata commiſerit, expectat tamen illum D E V S, ſicut per prophetã dicit, vt conuertatur & viuat. Cum verò in peccatis ſuis coeperit permanere, de multitudine peccatorum naſcitur deſperatio, ex deſperatione obduratio generatur. Dum homines negligentes in priſtis deſpiciunt peccata ſua, quia paruũ ſunt, & ſententibus minutis peccatis adduntur etiam crimina, & cumulum faciunt, & demerent. Quod cum factum fuerit, impletur hoc quod ſcrip:um eſt. Peccator, cum venerit in profundum malorum, contemnit. De talibus & Apoſtolus dicit. Ignoras, quod patientia Dei ad pœnitentiã te adducit? Tu autem ſecundum duritiã cordis tui, & cor impatiens theſaurizas tibi iram in die ira. De eadẽ via in religioſis correptionum contemptoribus ſic ratiocinatur B. Bernardus in cantica Salomonis. Velut nimirum perimere hoſtem, & eripere fratrem: & non feci ſic, magis autem contrarium acciſit, nam læſi animam, & culpam auxi. Si quidem acceſſit & contemptus. Nolumus audire te, inquit Dominus, quia nolunt audire me. Vides quã maioriã contemnitur? Et mox. Plerumq; etiam impatiencia contemptui iungitur, ita vt aliqui non ſolum non curet corrigi obiurgatus, ſed inſuper obiurganti indignetur more phreneticorum manuã medici repellentiũ. Mira peruerſitas, medicanti irãſcitur, qui non irãſcitur ſcigittanti. Eſt enim qui ſagittat in obſcuro rectos corde. Et paulo poſt. Aliquoties adde-

zur & impudentia, vt non modo impatienter ferat, quod corripitur, sed etiam id vnde reprehenditur impudenter defendat. Hoc plane desperatio. Frons, inquit, mulieris meretricis facta est tibi, noluisisti erubescere. Et ait. Recessit zelus meus a te, vltra non irascar tibi. Solo auditu contremisco. Sentisne quanti periculi quantiq; horroris & tremoris res sit peccati defensor? Dicit iterum. Ego quos amo, arguo & castigo. Si ergo te zelus deseruit, & amor, nec eris amore dignus qui indignus castigatione censeris. Vides, quia tunc magis irascitur Deus, cum non irascitur? Et infra. An non ex hac odiosa impudentia pullulabit mox impatientia mater desperationis? Quem enim poeniteat super bono quod putat?

VII. R E M E D . Considera inter omnia peccata obstinationem esse præcipuum signum æternæ reprobationis, quod intelligere potes ex tribus exemplis in diuina scriptura maximè celebratis. Primum est Luciferi & omnium sociorum eius, qui, à quo tempore lapsi sunt nunquam respuerunt, de quo S. BERN. exponens verba psalmi 90. Quoniam angelis suis mandauit de te, vt custodiant te in omnibus viis tuis. Videamus, inquit, & demonum vias: videamus, & fugiamus eas. Si quidem viæ illorum præsumptio & obstinatio. Propter præsumptionem stare non potuerunt; propter obstinationem, qui cecidit non adiciet vt resurgat. Ex hac namque spiritus vadens, ex illa non rediens est. Et mira quidem præsumptio demonum, sed non minus mira obstinatio est, quod superbia eorum semper ascendat, propterea non est illis commutatio. Quia enim conuerti noluerunt à viæ præsumptis, inciderunt in viam obstinationis, quam peruerso & euerso sunt corde filij hominum, quicumque sectantur vestigia demonum, ingrediuntur demonum vias? Et infra. Et viæ quidem hominum ipse sunt de quibus dicitur. Tentatio vos non apprehendat nisi humana, & quia humanum est peccare. Porro vias diabolicas à natura homines alienas esse quis nesciat, nisi quod in nonnullis ipsa sibi consuetudo induisse naturam videatur? Cæterum, & si quorundam hominum sit, non humanum tamen, sed diabolicum est in malo perseverare. Alterum exemplum est Pharaonis, quem Apostolus Paulus, quia tot verbis & signis per Moysen editis moueri non potuit vt populum Dei dimitteret, in typum obduratorum & reprobatorum in epistola ad Romanos proposuit, allegans verba Domini ex libro Exodi. Dicit enim scriptura, inquit, Pharaoni. Quia in hoc ipsum excitavi te, vt ostendam in te virtutem meam, & vt annuncietur nomen meum in vniuersa terra. Ergo cuius vult miseretur: & quem vult indurat. Sensus est cum præuiderim o Pharaon, fore te mihi contrarium, & obstinato animo præceptis meis reluctaturum, ac potuerim impedire, ne nasceris, aut ne regno potirens, vel etiam stauim è medio tollere, cum primum peccare cæpisti, ideo tamen & vitam & regnum concessi tibi, idque non ad breue tempus, vt malitia tua vterer ad exercitationem populi mei, simulque ad demonstrandam in tuo supplicio interituque iustitiam atq; potentiam. Ita exponit B. AVG. in quæstionibus super Exodum, & concludit. Nouit ergo Deus

Ier. 3. 7.
Ezech. 16. 42.

Apo. 1. 18.

Bern. serm. 42.
Psal. 90. 11.

1. Cor. 10. 13.

Rom. 9. 17.

Exo. 9. 16.

Aug. 9. 32.

Act. 7. 58.

Aug. ep. 209.

Mala. 1. 2.

Rom. 9. 11.

in malis, in quibus tamen humanam naturam non ad malitiam creavit, sed ea patienter, quousque sent oportere, non inanis, sed vitando eis ad admonitionem, vel excitationem bonorum. TERTIVM exemplum est Iudæorum de quorum perpetua obstinatione constat ex scripturis supra allegatis, & maxime ex illo dicto S. Stephani, *Dura ceruice & in circumcisis cordibus & auribus, res super spiritui sancto resististis.* De iisdem verò, velut reproborum typo non obscure agit D. Paulus in Epistola ad Romanos, capitulo nono, decimo & undecimo. Et B. AUG. in epistola ad Afellicum. *Doctrina, inquit, Apostolica atque Catholica satis euidenter indicat nobis secundum mysterium spiritus, ad Esau Iudæos, ad Israhel pertinere Christianos.* Ita quippe impletur, quod scriptum est, *manu seruit minoris, id est, prior natus populus Iudæorum posteriori nato populo Iacoborum.* Constat autem Israhel vel Iacob typum esse prædestinatorum. Esau verò reproborum, secundum illud quod in manu Malachie Dominus dixit. *Iacob dilexi, Esau autem odio habui, id est, ab omni æternitate, cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent aut mali, ut interpretatur Apostolus.*

VIDE. V. *Consuetudo praua. Desperatio. Immortificatio passionum. Indiciam proprium. Præsumptio. Superbia. Voluntas propria.*

O D I V M.

*Remedia contra Odium Proximi.*Leuit. 19. 17.
Prou. 10. 12.
Prou. 16. 26.

1. Ioan. 2. 11.

1. Ioan. 3. 10.
1. Ioan. 3. 15.

2. Ioan. 4. 20.

Leu. 19. 18.
Matth. 22. 39.
Matth. 5. 44.
Ioan. 15. 12.
Rom. 12. 20.
2. Ioan. 1. 11.

IREMEDI. Considera diuinæ scripturæ sententias, quibus proximi odium prohibetur & damnatur. vt in Leuitico. *Non oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publicè argue eum, ne habeas super illo peccatum.* Et in Prouerbiis. *Odium suscitatur rixas, & vniuersa delicta operit caritas.* Et. *Qui operit odium fraudulenter, reuelabitur malitia eius in concilio.* Et apud Beatum IOHANNEM. *Qui odit fratrem suum in tenebris est, & in tenebris ambulat, & nescit quo eat, quia tenebræ obcæcauerunt oculos eius.* Et. *Omnis qui non est natus, non est ex Deo, & qui non diligit fratrem suum.* Et. *Qui non diligit, manet in morte.* Omnis qui odit fratrem suum, homicida est. Et scitis, quoniam omnis homicida non habet vitam æternam in se manentem. Et. *Si quis dixerit, quoniam diligo Deum, & fratrem suum oderit, mendax est.* 2. quibus imperatur dilectio omnis proximi, etiam inimici. vt in Leuitico, & Euangelio Matthæi. *Diliges, inquit Deus, amicum tuum sicut teipsum.* Et CHRISTVS. *Ego autem dico vobis. Diligite inimicos vestros, vt sitis filij patris vestri.* Et. *Hoc est præceptum meum vt diligatis inuicem sicut dilexi vos.* Et Paulus. *Si fuerit inimicus tuus ciba illum, si sitit potum da illi, & hoc enim faciens carbones ignis congeres super caput eius.* Et Beatus IOAN. *Hec est amantissimum, quam auersus ab inimico, vt diligatis alterutrum, non sicut Cain, qui ex malis*